

Kawża C-427/10

Banca Antoniana Popolare Veneta SpA

vs

Ministero dell'Economia e delle Finanze

u

Agenzia delle Entrate

(talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Corte suprema di cassazione)

“VAT — Irkupru tat-taxxa m'allsa indebitament — Leżiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi għall-possibbiltà ta' azzjoni għall-irkupru tal-pagament mhux dovut quddiem qراطي differenti, b'termini differenti li jvarjaw skont jekk titressaqx mill-persuna li tirzievi s-servizz jew mill-fornitur tas-servizz — Possibbiltà għall-persuna li tirzievi s-servizzi li titlob l-irkupru tat-taxxa lill-fornitur wara l-iskadenza tat-terminu għall-azzjoni ta' dan tal-a??ar kontra l-awtorità fiskali – Prin?ipju ta' effettività”

Sommarju tas-sentenza

Dispożizzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-liġijiet — Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud – Irkupru tat-taxxa m'allsa indebitament

(Direttiva tal-Kunsill 77/388)

Il-prin?ipju ta' effettività ma jipprekludix leżiżlazzjoni nazzjonali dwar l-irkupru ta' pagament mhux dovut, li tipprevedi terminu ta' preskrizzjoni itwal għall-azzjoni tad-dritt ?ivili għall-irkupru ta' pagament mhux dovut, e?er?itata mill-persuna li tirzievi s-servizzi kontra l-fornitur ta' daww is-servizzi, issu??ettati għal VAT, mit-terminu ta' preskrizzjoni spe?ifiku għall-azzjoni għar-rimbors tad-dritt fiskali, e?er?itata minn dak il-fornitur kontra l-awtorità fiskali, sakemm dik il-persuna taxxabbli tkun tista' titlob b'mod effettiv ir-rimbors ta' dik it-taxxa ming?and dik l-awtorità. Din l-a??ar kundizzjoni ma tkunx sodisfatta meta l-applikazzjoni ta' tali leżiżlazzjoni b?ala konsegwenza tkun i??a??ad b'mod totali l-persuna taxxabbli mid-dritt li tikseb mill-awtorità fiskali l-irkupru tat-taxxa fuq il-valur mi?jud im?allsa indebitament li hija stess kellha tirrimborsa lil min irzieva s-servizzi tag?ha.

(ara punt 42 u d-dispożittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

15 ta' Diċembru 2011 (*)

“VAT – Irkupru tat-taxxa m'allsa indebitament – Leżiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi g'all-possibbiltà ta' azzjoni g'all-irkurpu tal-pagament mhux dovut quddiem qorti differenti, b'termini differenti li jvarjaw skont jekk titressaqx mill-persuna li tirzievi s-servizz jew mill-fornitur tas-servizz – Possibbiltà g'all-persuna li tirzievi s-servizzi li titlob l-irkupru tat-taxxa lill-fornitur wara l-iskadenza tat-terminu g'all-azzjoni ta' dan tal-ażar kontra l-awtorità fiskali – Prinċipju ta' effettività”

Fil-Kawża C-427/10,

li g'andha b'ala suġġett talba g'al deżiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Corte suprema di cassazione (l-Italja), permezz ta' deżiżjoni tas-7 ta' Ġunju 2010, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-31 ta' Awwissu 2010, fil-proċedura

Banca Antoniana Popolare Veneta SpA, incorporante la Banca Nazionale dell'Agricoltura SpA,

vs

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Agenzia delle Entrate,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn K. Lenaerts, President tal-Awla, E. Juhász, G. Arestis (Relatur), T. von Danwitz u D. Šváby, Imqallfin,

Avukat Ġenerali: J. Mazák,

Reżistratur: A. Impellizzeri, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tas-16 ta' Ġunju 2011,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- g'al Banca Antoniana Popolare Veneta SpA, incorporante la Banca Nazionale dell'Agricoltura SpA, minn A. Fantozzi, R. Tieghi u R. Esposito, avukati,
- g'all-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b'ala aġent, assistita minn G. De Bellis, avvocato dello Stato,
- g'all-Gvern Ġermani, minn T. Henze u C. Blaschke, b'ala aġenti,
- g'all-Gvern tar-Renju Unit, minn S. Hathaway, b'ala aġent, assistit minn P. Mantle, barrister,
- g'all-Kummissjoni Ewropea, minn D. Recchia u R. Lyal, b'ala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-15 ta' Settembru 2011,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-prinċipji ta' newtralità fiskali, ta' effettività u ta' nondiskriminazzjoni fir-rigward tat-taxxa fuq il-valur miżjud (iktar 'il quddiem il-“VAT”).

2 Dik it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn Banca Antoniana Popolare Veneta SpA, incorporante la Banca Nazionale dell'Agricoltura SpA (iktar 'il quddiem “BAPV”), u Ministero dell'Economia e delle Finanze u Agenzia delle Entrate (iktar 'il quddiem, meqgħda flimkien b'ala l-“awtorità fiskali”), dwar rifjut ta' din tal-ażżar li tirrimborsa lil BAPV il-VAT imqallsa indebitament imposta fuq servizzi ta' rkupru ta' kontribuzzjonijiet konsortili li hija wettqet.

Il-kuntest għuridiku

Il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dgħul mill-bejgħ - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (għal Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23) jipprovdi:

“Dawn li għejjin għandhom ikunu soġġetti għat-taxxa fuq il-valur miżjud:

1. il-provvista ta' oġġetti u servizzi magħmula bi qas fit-territorju tal-pajjiż minn persuna taxxabbli li taqxi b'ala tali;

[...]”

4 L-Artikolu 13 B(d)(2) u (3) ta' din id-direttiva jipprovdi:

“B. Eżenzjonijiet oġrajn”

“Mingħajr preżudizzju għal disposizzjonijiet oħra tal-Komunità, l-Istati Membri għandhom jeżentaw li għej ta' t il-kondizzjonijiet li huma għandhom jistabilixxu għall-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u qara tal-eżenzjonijiet u tal-prevenzjoni ta' kwalunkwe eżenzjoni possibbli, evitar u abbuż:

[...]

(d) it-transazzjonijiet li għejjin:

[...]

2. in-negozju ta' kwalunkwe negozjar f'garanzija ta' kreditu jew ta' kwalunkwe garanzija għall-flus u l-immaniżżar tal-garanziji tal-kreditu mill-persuna li qed tagħti dan il-kreditu;

3. transazzjonijiet, inkluż negozjar, li jikkonferma d-depożitu u l-kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, għekijiet u strumenti oħrajn negozzjabbli, imma esklużi l-kollezzjoni tad-debitu u l-fattorar”.

5 Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 13 ta' din id-direttiva:

“għa?liet

L-Istati Membri jistgħu iktar lil min iktar allas t-taxxa dritt għal għajnejha għal tassazzjoni f'każijiet ta':

[...]

(b) it-transazzjonijiet koperti f'B(d) [...].

6 L-Artikolu 21(2) tas-Sitt Direttiva 77/388, intitolat "Persuni responsabbli biex iktar allas t-taxxa lill-awtoritajiet", jipprovdi fil-paragrafu 1(a) tiegħu:

"Li jekk għandhom ikunu responsabbli biex iktar allas t-taxxa fuq il-valur miqjud:

1. ta' sistema interna:

a) persuni taxxabbli li jwettqu transazzjonijiet taxxabbli barra dawk msemmija fl-Artikolu 9(2)(e) u mwettqa minn persuna residenti barra. Meta t-transazzjoni taxxabbli hi effettwata minn persuna taxxabbli residenti barra Stati Membri jistgħu jaddottaw arranġamenti fejn it-taxxa hi pagabbli minn xi jadd flok il-persuna taxxabbli li toqgħod barra. Inter alia rappreżentant tat-taxxa jew persuna oħra li għaliha t-transazzjoni taxxabbli tkun twettqet tista' tkun tagħmilha b'ala din il-persuna. L-Istati Membri jistgħu ukoll jipprovdu biex xi jadd ieor flok il-persuna taxxabbli għandu jkun miqsum responsabbli għall-iklas tat-taxxa".

Il-lejżazzjoni nazzjonali

7 L-Artikolu 10(5) tad-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 633, tas-26 ta' Ottubru 1972, li jistabbilixxi u jirregola t-taxxa fuq il-valur miqjud (suppliment ordinarju għall-GURI Nru 1 tal-11 ta' Novembru 1972, p. 1, iktar 'il quddiem id-"DPR n°633/72" jipprovdi li:

"1. Dawn li jekk huma eżentati mit-taxxa:

[...]

5. it-tranżazzjonijiet relatati mal-irkupru ta' taxxa, inklużi t-tranżazzjonijiet relatati mal-iklas ta' taxxa mwettqa minn impriżi u aġenziji ta' kreditu għan-nom ta' persuni taxxabbli, abbażi ta' dispożizzjonijiet legali partikolari"

8 Skont l-Artikolu 21 tad-Digriet Lejżattiv Nru 546 tal-31 ta' Diċembru 1992, li fih dispożizzjonijiet relatati mal-proċeduri fiskali bl-applikazzjoni tad-delega mogħtija mill-Gvern permezz tal-Artikolu 30 tal-Liżi Nru 413 tat-30 ta' Diċembru 1991 (suppliment ordinarju għall-GURI Nru 9, tat-13 ta' Jannar 1993, p. 1):

"1. Ir-rikors għandu jiġi ppreżentat fi qmien sittin jurnata mid-data tan-notifika tal-att ikkontestat ta' piena ta' inammissibbiltà. In-notifika tal-ordni tal-iklas għandha tgħodd ukoll b'ala notifika tal-inkarigu.

2. Ir-rikors kontra r-rifjut ta' itur tar-restituzzjoni msemmi fl-Artikolu 19(1)(g), jista' jiġi ppreżentat minn erba' u għoxrin jurnata wara t-talba għar-restituzzjoni mressqa fit-termini previsti minn kull liżi fiskali u sa ma jiġi preskritt id-dritt għal restituzzjoni. Fin-nuqqas ta' dispożizzjonijiet speċifiċi, it-talba għal restituzzjoni ma tistax tiġi ppreżentata wara l-iskadenza ta' sentejn mill-iklas jew mid-data tal-okkorrenza tal-fatt li jagħti lok għal irkupru, jekk din tal-aqar jekk dan ise qwar wara."

9 Skont l-Artikolu 2033 tal-Kodiċi ċivili li jirregola l-pagament oġġettivament mhux dovut:

"Kull min iktar allas pagament mhux dovut għandu dritt jitlob l-irkupru tal-iklas tiegħu. Jeżisti wkoll id-dritt għall-interessi li jibdwu jiddekorru, jekk il-benefiċjarju kien *in mala fede*, mill-jurnata li fiha jsir

il-?las, jew, jekk dan tal-a??ar kien *in bona fede*, mill-?urnata li fiha ssir it-talba (Artikolu 163 tal-Kodi?i tal-Pro?edura ?ivili)."

10 L-Artikolu 2946 tal-Kodi?i ?ivili jipprevedi l-preskrizzjoni ordinarja:

"Ming?ajr pre?udizzju g?all-ka?ijiet fejn il-li?i tipprovdli mod ie?or, id-drittijiet g?andhom jkunu preskritti wara terminu ta' g?axar snin."

11 Skont l-Artikolu 2935 tal-Kodi?i ?ivili, il-preskrizzjoni tibda tiddekorri mill-?urnata li fiha d-dritt jista' ji?i e?er?itat.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

12 Matul is-snin 1984 sa 1994, BAPV ipprovdiet servizzi ta' rkupru ta' kontribuzzjonijiet konsortili dovuti mis-so?ji g?an-nom ta' tliet konsorzji ta' ristrutturazzjoni, ji?ifieri entitajiet pubbli?i irregolari mil-li?ijiet nazzjonali u reġjonali u inkarigati sabiex iwettqu xog?olijiet ta' infrastruttura pubblika. Peress li r-remunerazzjonijiet ir?evuti b?ala kontroparti g?al dawk is-servizzi kienu su??etti g?all-VAT, BAPV imponiethom mill-?did fuq dawk il-konsorzji. Il-VAT ?iet im?allsa b'mod regolari minn BAPV lill-awtorità fiskali skont il-modalitajiet previsti mil-li?i, u l-imsemmija awtorità kkunsidrat, fi?-?mien ta' meta ?raw il-fatti, li l-attività ta' irkupru tal-kontribuzzjonijiet konsortili ma kinux jaqgu ta't l-e?enzjoni prevista mill-Artikolu 10(5) tad-DPR Nru 633/72.

13 Permezz ta' ?irkolari tas-26 ta' Frar 1999, l-awtorità fiskali ?abbret li hija kienet biddlet l-interpretazzjoni inizjali tag?ha ta' dik id-dispo?izzjoni billi indikat li l-kontribuzzjonijiet konsortili kienu ta' natura fiskali, u li konsegwentement, ir-remunerazzjonijiet dovuti mill-konsorzji g?as-servizzi ta' rkupru ta' dawk il-kontribuzzjonijiet kellhom ji?u kkunsidrati b?ala e?enti mill-VAT, fis-sens tal-Artikolu 10(5) tad-DPR Nru 633/72.

14 Il-konsorzji ta' ristrutturazzjoni g?alhekk talbu lil SIFER SpA, kumpannija su??essur ta' BAPV, ir-restituzzjoni, abba?i ta' pagament o??ettivament mhux dovut, fis-sens tal-Artikolu 2033 tal-Kodi?i ?ivili, ta' ammonti m?allsa indebitament b?ala VAT fuq l-imsemmija remunerazzjonijiet. Wara rikors ta' wie?ed mill-konsorzji quddiem it-Tribunale civile di Ferrara, BAPV ?iet ikkundannata tirrimborsa l-imsemmija ammonti.

15 Min-na?a tag?ha, BAPV ippre?entat quddiem l-awtorità fiskali talbiet g?ar-rimbors tal-VAT li jikkorrispondu g?all-ammonti li ?iet mitluba t?allas minn dawk li jir?ievu s-servizzi. Wara li ng?atat rifjut impli?itu, BAPV ippre?entat tliet rikorsi differenti quddiem il-Commissione tributaria provinciale di Roma (kummissjoni provin?jali ta' Ruma li tidde?iedi kwistjonijiet fiskali) li ntlagg?u kollha minn din tal-a??ar.

16 Madankollu, peress li l-awtorità fiskali intavolat appell mit-tliet de?i?jonijiet mog?tija, il-Commissione tributaria regionale del Lazio (kummissjoni re?jonali tal-Lazio li tidde?iedi kwistjonijiet fiskali), wara li g?aqqdet l-appelli, idde?idiet li BAPV ma kellhiex dritt g?ar-rimbors, peress li t-talba tag?ha g?al rimbors ?iet ippre?entata wara l-iskadenza tat-terminu ta' preskrizzjoni spe?ifika ta' sentejn wara l-?las tal-VAT, previst fl-Artikolu 21(2) tad-digriet le?i?lattiv Nru 546 tal-31 ta' Di?embru 1992. F'dan ir-rigward, l-imsemmija qorti indikat li ?-?irkolari amministrattiva tas-26 ta' Frar 1999 ma setg?etx tikkostitwixxi fatti li jag?ti lok li minnu jibda jiddekorri dak it-terminu.

17 BAPV ippre?enatat appell minn dik id-de?i?joni quddiem il-Corte suprema di cassazione.

18 Il-Corte suprema di cassazione g?andha dubji dwar il-kompatibbiltà tar-regoli tal-pro?edura nazzjonali mal-prin?ipji ba?ilari fil-qasam tal-VAT, fid-dawl ta'-?irkustanza li dawk ir-regoli jistg?u jag?tu lok g?al sitwazzjonijiet b?al dawk inkwistjoni f'din il-kaw?a, li jwasslu g?al ?a?da sostanzjali

tad-dritt għal rimbors tal-VAT imqallsa indebitament. Fil-fatt, dik il-qorti tirrileva li BAPV, li qallset il-VAT lill-awtorità fiskali, tinsab obbligata, skont deċiżjoni ta' qorti qivili, li tirrimborsa dik il-VAT lill-persuna li mingħandha kienet inqabret, mingħajr ma tista' tikseb rimbors mingħand l-awtorità fiskali. Għalhekk, skont dik il-qorti, id-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali dwar il-modalitajiet proċedurali u r-regoli tad-dritt materjali li jirregola r-rimbors tat-taxxa mqallsa indebitament iwasslu sabiex jirrendu l-eżerċizzju tad-dritt għal rimbors prattikament impossibbli.

19 F'dawk il-kundizzjonijiet, il-Corte suprema di cassazione ddeċidiet li tissospendi l-proċedura quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li qejjin:

“1) Il-prinċipji ta' effettività, ta' nondiskriminazzjoni u ta' newtralità fiskali fil-qasam tal-VAT jipprekludu leqżlazzjoni jew prassi nazzjonali li jipprovdu li d-dritt ta' qessjonarju/min jirċievi s-servizz għar-rimbors tal-VAT imqallsa inqustament jammonta għad-differenza tad-dritt eżerċitata mid-debitur prinċipali (fornitur tas-servizz), għal dritt ta' rkupru ta' pagament oqggettivament mhux dovut skont id-dritt komuni, u li t-terminu previst għa' qessjonarju/min jirċievi s-servizz huwa kunsiderevolment itwal minn dak applikabbli għad-debitur prinċipali, b'mod li t-talba tal-fornitur tas-servizz, ipprezentata meta t-terminu previst għad-debitur prinċipali kien iddekorra, tista' tagħti lok għall-kundanna tad-debitur prinċipali għar-rimbors, mingħajr ma dan tal-aqar ikun għadu jista' jitlob ir-rimbors mingħand l-awtorità tat-taxxa; dan kollu fin-nuqqas ta' kull dispożizzjoni li tippermetti li jiġu kkoordinati l-proċeduri mibdija jew li jridu jinbdew quddiem id-diversi qrati sabiex jiġu evitati kunflitti jew nuqqas ta' qbil?

2) Indipendentement mill-ipoteżi preżedenti, il-prinċipji msemmija iktar 'il fuq huma kompatibbli ma' prassi jew qurisprudenza nazzjonali li jippermettu li deċiżjoni li tordna r-rimbors tingħata kontra l-fornitur ta' servizzi u favur ix-xerrej/min jirċievi s-servizz, meta l-fornitur ma jkunx eżerċita l-azzjoni għar-rimbors quddiem qorti oqra fit-termini imposti fuqu, billi jibbaqa ruqu fuq interpretazzjoni qurisprudenzjali, implementata mill-prassi amministrattiva, li tgħid li t-tranżazzjoni hija suqgetta għall-VAT?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

20 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk il-prinċipji ta' effettività, ta' newtralità fiskali u ta' nondiskriminazzjoni jipprekludux leqżlazzjoni nazzjonali relatata mal-irkupru ta' qlas mhux dovut, b'al dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tipprevedi terminu ta' preskrizzjoni speqifiku għall-azzjoni għar-rimbors tad-dritt fiskali li jkun iqsar minn dak applikabbli għall-azzjoni tad-dritt qivili għall-irkupru ta' qlas mhux dovut, b'tali mod li min jirċievi s-servizzi li jeżerċita tali azzjoni kontra fornitur ta' servizzi jkun jista' jikseb ir-rimbors tal-VAT imqallsa indebitament mill-imsemmi fornitur filwaqt li dan tal-aqar ma jkunx jista' min-naqatiegħu jikseb ir-rimbors mill-awtorità fiskali.

21 Preliminarjament, jeqtieq li jiġi rrilevat li, b'ala regola qenerali, il-Qorti tal-Ġustizzja ma teqaminax il-prinċipju ta' newtralità fiskali bil-għan li tiddetermina jekk id-dritt tal-Unjoni jipprekludix leqżlazzjoni nazzjonali li tipprevedi termini ta' preskrizzjoni sabiex jintalab rimbors tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-19 ta' Novembru 1998, SFI, Cq85/97, qabra p. lq7447, punti 22 sa 36; tal-11 ta' Lulju 2002, Marks & Spencer, Cq62/00, qabra p. lq6325, punti 22 sa 47, u tal-21 ta' Jannar 2010, Alstom Power Hydro, Cq472/08, qabra p. lq623, punti 14 sa 22).

22 Fis-sentenza tal-15 ta' Marzu 2007, Reemtsma Cigarettenfabriken (Cq35/05, qabra p. lq2425), il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li, fin-nuqqas ta' leqżlazzjoni Komunitarja fil-qasam tat-talbiet ta' restituzzjoni tat-taxxi mqallsa indebitament, hija s-sistema legali interna ta' kull Stat Membru li għandha tipprovdi għall-kundizzjonijiet li fihom jistgħu jsiru dawn it-talbiet, liema

kundizzjonijiet għandhom iġarsu l-prinċipji ta' ekwivalenza u ta' effettività, jiġifieri, huma la għandhom ikunu inqas vantaġġi mill-kundizzjonijiet simili dwar il-ġlas lura li huma bbażati fuq dispożizzjonijiet tad-dritt intern u lanqas għandhom ikunu implementati b'mod li jagħmlu prattikament impossibbli l-eżerċizzju tad-drittijiet mogħtija mis-sistema legali Komunitarja (punt 37 tal-imsemmija sentenza).

23 Fil-punt 42 tas-sentenza *Reemtsma Cigarettenfabriken*, iġitata iktar 'il fuq, il-Qorti tal-Ġustizzja ddikjarat li l-prinċipju ta' effettività ma jipprekludix leżiżlazzjoni nazzjonali li tipprovdi li l-fornitur jista' biss jiġtlob ir-rimbors tal-ammonti m'allsa indebitament b'ala VAT lill-awtoritajiet fiskali u li l-persuna li tirġievi s-servizzi jista' jressaq azzjoni ċivili kontra dan il-fornitur għall-ġlas lura ta' pagament li sar meta ma kienx dovut.

24 Il-Qorti tal-Ġustizzja rrikonoxxiet ukoll il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni tal-iffissar ta' termini raġonevoli ta' dekadenza għall-preżentata ta' rikorsi fl-interess ta'-ertezza legali li tippoteżi kemm lill-persuni taxxabbli kif ukoll lill-awtorità kkonċernata. Fil-fatt, termini b'al dawn ma humiex ta' natura li jirrendu prattikament impossibbli jew eżessivament diffiċili l-eżerċizzju ta' drittijiet mogħtija mis-sistema legali tal-Unjoni (ara f'dan is-sens, is-sentenzi tas-17 ta' Novembru 1998, *Aprile*, C-228/96, ġabra p. I-7141, punt 19, u tat-30 ta' Ġunju 2011, *Meilicke et*, C-262/09, ġabra p. I-5669, punt 56).

25 Dan japplika iktar u iktar fir-rigward ta' terminu ta' preskrizzjoni ta' sentejn meta dan it-terminu, fil-prinċipju, jkun ta' natura li jippermetti lill-persuni kollha taxxabbli li huma normalment diliġenti li b'mod validu jasserixxu d-drittijiet tagħom kif jirriġultaw mis-sistema legali tal-Unjoni (ara f'dan is-sens, is-sentenza *Alstom Power Hydro*, iġitata iktar 'il fuq, punti 20 u 21). Tali konstatazzjoni tgħodd ukoll għal terminu ta' preskrizzjoni ta' sentejn fil-kuntest tad-dritt għal rimbors tal-VAT im'allsa indebitament lill-awtorità fiskali.

26 Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet ukoll li l-prinċipju ta' effettività ma jinkisirx fil-każ ta' terminu nazzjonali ta' preskrizzjoni allegatament iktar vantaġġu għall-awtorità fiskali mit-terminu ta' preskrizzjoni fis-seħħ għall-individwi (sentenza tat-8 ta' Settembru 2011, *Q-Beef u Bosschaert*, C-89/10 u C-96/10, ġabra p. I-0000, punt 42).

27 Konsegwentement, il-fatt li jiġi previst terminu ta' preskrizzjoni speċifiku ta' sentejn li matulu l-persuna taxabbli tista' titlob mingħand l-awtorità fiskali, ir-rimbors tal-VAT im'allsa indebitament, meta t-terminu ta' preskrizzjoni applikabbli għal azzjonijiet ta' rkupru ta' pagament oġġettivament mhux dovut bejn individwi huwa ta' għaxar snin, ma jksirx, fih innifsu, il-prinċipju ta' effettività.

28 Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li jekk ir-rimbors tal-VAT isir impossibbli jew eżessivament diffiċili, l-Istati Membri għandhom jipprovdu l-għodda neċessarji biex il-persuna li tirġievi s-servizzi tkun tista' tirkupra t-taxxa ffatturata indebitament sabiex josservaw il-prinċipju ta' effettività (sentenza *Reemtsma Cigarettenfabriken*, iġitata iktar 'il fuq, punt 42).

29 Dawk l-istess kunsiderazzjonijiet għandhom japplikaw meta l-impossibbiltà jew id-diffikultà eżessiva li jinkiseb rimbors tal-VAT im'allsa indebitament tkun taffettwa, mhux lill-persuna li tirġievi s-servizzi iġda l-fornitur ta' dawn tal-aġġar.

30 Mill-urisprudenza jirri?ulta wkoll li l-prin?ipju ta' effettività jinkiser fl-ipote?i li fiha il-persuna taxxabbli la kellha d-dritt li tikseb rimbors tat-taxxa kkon?ernata matul it-terminu tal-azzjoni li hija g?andha kontra l-awtorità fiskali u lanqas, wara azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut mibdija wara l-iskadenza tal-imsemmi terminu mill-klijenti tag?ha fil-konfront tag?ha, il-possibbiltà li ddur kontra l-awtorità fiskali, b'tali mod li l-konsegwenzi tal-pagamenti mhux dovuti tal-VAT imputabbli lill-Istat ikunu sostnuti biss minn dawk su??etti g?al din it-taxxa (ara, b'analo?ija, is-sentenza Q?Beef u Bosschaert, i??itata iktar 'il fuq, punt 43).

31 Bl-istess mod, di?à ?ie de?i? li l-awtorità nazzjonali ma tistax te??epixxi l-iskadenza ta' terminu ta' preskrizzjoni ra?onevoli jekk l-a?ir tal-awtoritajiet nazzjonali flimkien mal-e?istenza ta' terminu ta' dekadenza jwasslu biex i?a?du totalment persuna mill-possibbiltà li tinvoka d-drittijiet tag?ha quddiem il-qorti nazzjonali (ara, b'analo?ija, is-sentenza Q?Beef u Bosschaert, i??itata iktar 'il fuq, punt 51).

32 Fil-kaw?a prin?ipali, je?tie? li ji?i enfasizzat, qabel xejn, li, kif irrelevant il-Kummissjoni Ewropea waqt is-seduta, kien ikun impossibbli jew, tal-inqas, e??essivament diffi?li g?al BAPV li tikseb, permezz ta' azzjoni ppre?entata fit-terminu ta' preskrizzjoni ta' sentejn, ir-imbors tal-VAT im?allsa matul is-snin 1984 sa 1994, fid-dawl, b'mod partikolari, tal-po?izzjoni tal-awtorità fiskali, kkonfermata mill-urisprudenza nazzjonali skont l-indikazzjonijiet forniti mill-qorti tar-rinviju, li teskludi s-servizzi forniti minn BAPV mill-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 10(5) tad-DPR Nru 633/72.

33 Sussegwentement, billi kkonferiet effett retroattiv li?-?irkulari tas-26 ta' Frar 1999, l-interpretazzjoni mwettqa mill-qorti tar-rinviju, kif ukoll mid-de?i?joni msemija fil-punt 16 ta' din is-sentenza, twassal sabiex tre??a lura l-punt tat-tluq tal-azzjonijiet g?al irkupru g?ad-data tal-?las tal-VAT, li, fid-dawl tat-terminu ta' preskrizzjoni ta' sentejn marbut mal-azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut disponibbli g?all-fornitur tas-servizz kontra l-awtorità fiskali, ?a?det b'mod totali l-possibbiltà ta' dan tal-a??ar li jirkupra t-taxxa m?allsa indebitament.

34 Finalment, huwa stabbilit li l-konsorzji ppre?entaw l-azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut wara l-iskadenza tat-terminu ta' preskrizzjoni spe?ifiku ta' sentejn li BAPV kellha, sa mill-?las tal-VAT skont l-interpretazzjoni ?urisprudenzjali msemija iktar 'il fuq, sabiex titlob lill-awtorità fiskali r-imbors tal-VAT im?allsa indebitament.

35 Fil-fatt, l-imsemmija konsorzji e?er?itaw l-azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut wara l-pubblikazzjoni ta?-?irkulari tas-26 ta' Frar 1999 li permezz tag?ha l-awtorità fiskali biddlet l-interpretazzjoni tag?ha tan-natura tat-tran?azzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali billi minn dakinhar bdiet tikkunsidrahom b?ala tran?azzjonijiet e?entati mill-VAT.

36 Konsegwentement, hemm lok li ji?i rrilevat li, f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, BAPV tbat ija stess il-?las mhux dovut tal-VAT ming?ajr ma g?andha l-possibbiltà li titlob b'mod effettiv r-imbors tag?ha mill-awtorità fiskali min?abba l-iskadenza tat-terminu ta' preskrizzjoni spe?ifiku ta' sentejn, meta tali sitwazzjoni ma hijiex imputabbli lilha, i?da tirri?ulta mill-fatt li, fid-dawl tal-imsemmija ?irkolari, dawk li r?evew is-servizzi ppre?entaw azzjoni g?all-irkupru tal-pagament mhux dovut kontra BAPV wara l-iskadenza tal-imsemmi terminu.

37 Fil-fatt, ma jirri?ulta xejn mill-pro?ess tra?mess mill-qorti tar-rinviju li jindika li BAPV ma a?ixxietx b?ala operatur ekonomiku prudenti u informat billi forniet t-tran?azzjonijiet ta' rkupru tal-kontribuzzjonijiet konsortili bi ?las ta' prezz li jinkludi l-VAT u g?addiet il-VAT lill-awtorità fiskali.

38 F'dan ir-rigward, jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju li BAPV b'mod korrett issu??ettat g?al VAT it-tran?azzjonijiet ta' rkupru tal-kontribuzzjonijiet konsortili li hija wettqet u b'mod korrett ?allset

din it-taxxa lill-awtorità fiskali, b'mod konformi mal-prassi segwita minn dik l-awtorità fi?mien meta ?ew iffatturati l-imsemmija tran?azzjonijiet.

39 Madankollu l-Gvern Taljan irrileva li l-kwistjoni tan-natura ta' dawk it-tran?azzjonijiet fir-rigward tal-VAT kienet is-su?ett ta' kontroversja g?al ?ertu ?mien, sal-punt li operatur ekonomiku prudenti u informat ma setax ikollu aspettattiva le?ittima li jkompli jissu?etta dawk it-tran?azzjonijiet g?all-VAT.

40 Madankollu, hemm lok li ji?i osservat li kien biss permezz ta?-?irkolari tas-26 ta' Frar 1999 li ?ie ??arat li l-awtorità fiskali, li hija l-awtorità amministrattiva responsabbli sabiex ti?gura l-applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni kkonfermata, ikkonfermat b'mod espli?itu li l-kontribuzzjonijiet konsortili kellhom in-natura ta' taxxa u li r-remunerazzjonijiet dovuti mill-konsorzji kellhom ji?u kkunsidrati b?ala e?entati mill-VAT, fis-sens tal-Artikolu 10(5) tad-DPR Nru 633/72. G?aldaqstant, tali ?irkolari kkontestat, b'mod retroattiv, l-impo?izzjoni tal-VAT fuq tran?azzjonijiet ta' rkupru ta' dawk il-kontribuzzjonijiet.

41 F'tali sitwazzjoni, l-imsemmija awtorità g?andha tie?u inkunsiderazzjoni sitwazzjonijiet partikolari tal-operaturi ekonomi?i u g?andha tipprovdi, fejn ikun xieraq, a??ustamenti g?all-applikazzjoni tal-evalwazzjonijiet legali ?odda tag?ha fuq l-imsemmija tran?azzjonijiet (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta' Settembru 2009, Plantanol, C?201/08, ?abra p. I?8343, punt 49).

42 Mill-kunsiderazzjonijiet pre?edenti jirri?ulta wkoll li l-prin?ipju ta' effettività ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali dwar l-irkupru ta' pagament mhux dovut, li tipprevedi terminu ta' preskrizzjoni itwal g?all-azzjoni tad-dritt ?ivili g?all-irkupru ta' pagament mhux dovut, e?er?itata mill-persuna li tir?ievi s-servizzi kontra l-fornitur ta' dawk is-servizzi, issu?ettati g?al VAT, mit-terminu ta' preskrizzjoni spe?ifiku g?all-azzjoni g?ar-rimbors tad-dritt fiskali, e?er?itata minn dak il-fornitur kontra l-awtorità fiskali, sakemm dik il-persuna taxxabbli tkun tista' titlob b'mod effettiv ir-rimbors ta' dik it-taxxa ming?and dik l-awtorità. Din l-a??ar kundizzjoni ma tkunx sodisfatta meta l-applikazzjoni ta' tali le?i?lazzjoni b?ala konsegwenza tkun i??a??ad b'mod totali l-persuna taxxabbli mid-dritt li tikseb mill-awtorità fiskali l-irkupru tal-VAT im?allsa indebitament li hija stess kellha tirrimborsa lil min ir?ieva s-servizzi tag?ha.

Fuq it-tieni domanda

43 Fid-dawl tar-risposta g?all-ewwel domanda, ma huwiex me?tie? li ting?ata risposta g?at-tieni domanda.

Fuq l-ispejje?

44 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

Il-prin?ipju ta' effettività ma jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali dwar l-irkupru ta' pagament mhux dovut, li tipprevedi terminu ta' preskrizzjoni itwal g?all-azzjoni tad-dritt ?ivili g?all-irkupru ta' pagament mhux dovut, e?er?itata mill-persuna li tir?ievi s-servizzi kontra l-fornitur ta' dawk is-servizzi, issu?ettati g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud, mit-terminu ta' preskrizzjoni spe?ifiku g?all-azzjoni g?ar-rimbors tad-dritt fiskali, e?er?itata minn dak il-fornitur kontra l-awtorità fiskali, sakemm dik il-persuna taxxabbli tkun tista' titlob b'mod effettiv ir-rimbors ta' dik it-taxxa ming?and dik l-awtorità. Din l-a??ar kundizzjoni ma tkunx sodisfatta meta l-applikazzjoni ta' tali le?i?lazzjoni b?ala konsegwenza tkun i??a??ad b'mod totali l-persuna taxxabbli mid-dritt li tikseb mill-awtorità fiskali l-irkupru tat-taxxa fuq

il-valur mi?jud im?allsa indebitament li hija stess kellha tirrimborsa lil min ir?ieva s-servizzi tag?ha.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.